

PIRMAJĄ STOVYKLAVIMO DIENĄ SUTVARKIUSIOS PALAPINES (taip pat ir savo seses — paukštynes), jauniausios vadovės laukia inspekcijos. Algirdo Grigaičio nuotr.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDZIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XII-JI METAI

NR. 28 (512)

Skautų vyčių rūpesčiai:

GERAI ISMOKTI LIETUVISKAI

kalbėti, rašyti ir skaityti. Rašo vienas iš jaunųjų — Arūnas Bitėnas iš New Jersey valstijos

Kiek aš pažįstu šiame krašte gimusių lietuvių jaunuolių, su pastebėjus kad vieni iš jų lietuvių kalbą moka gerai, kiti vidutiškai, o kiti visi silpnai. Nemaža yra ir tokių, kurie jau visi nebemoka lietuvių kalbos.

Negalima sakyti, kad jie visi yra blogi lietuviai. Ne vien nuo kalbos mokėjimo ar nemokėjimo blogumas priklauso.

Kokios yra priežastys? Jų yra daug. Aš čia paminėsiu tik pačias svarbiausias. Labai daug reiškia aplinkuma, draugai, kaimynai, vietovė, kiek lietuvių gyvena vienoje vietoje ir koks tas lietuvių grupės nusistatymas, jos tautinė ir kultūrinė veikla. Ypatingai svarbios yra tėvų pastangos, lietuviškoji mokykla ir metai, kiek ji buvo lankyta.

Man teko girdėti, kad

nepriklausomos Lietuvos laikais, užsieny gimę lietuvių vaikai daugelis nemokėjo lietuviškai, bet jautėsi esą lietuviai, dalyvavo organizacijose, priklausė lietuvių chorams, dainavo lietuviškai.

Dabar taip pat yra sporto klubų ar tautinių šokių grupių, kur

ne visi moka lietuviškai, ir reputacijos atliekamos anglų kalba.

SKAUTO VYČIO ŽENKLELIS (bent dešimt kartų padidintas). Jį gauna vyresnieji jaunuoliai, dave skauto vyčio įžodį.

NUOSTABUS VISUOTINIS REIŠKINYS

Skautų-čių vienetai didėja jaunųjų vadovų dėka

Didėjant tūntams, auga jaunoji karta. Tūntai dabar gali didžiulis ir džiaugtis jaunaisiais vadovais, savuose vienetuose užaugusiais nuo vilkiuko ar paukštytės žingsnio. Iš dabartinių draugininkų, daug yra studentų amžiaus, pradėjusių skautauti tūnte.

★

Smarkiai nykstanti lietuvių kalba vaikų tarpe gauna didesnę atgarsį, kai girdi jaunuosius vadovus kalbant lietuviškai. Šis, labai pagirtinas, reiškinys, buvo pastebėtas stovyklose.

★

Žvelgiant atgal — norisi pasveikinti tuos, kurie pirmuosius žingsnius pradėjo.

tuos, kurie ir mažiau padėjusių tūredami — daug darbų atliko, tuos, kurie tūntuose jau daug metų dirba, ir tuos, kurie su naujomis idėjomis dabar prisideda.

Sveikinu mūsų jaunuosius seses — brolius ir linkiu, kad išaugtų vadovėmis — vadovais ir drąsiai vestų LSS lietuviškuoju keliu.

Vytautas Namikas,
Vyresnysis skautininkas

KĄ PRIMENA VIOLETINĖ SPALVA?

Lietuvos granitą

Vyrišku kietumu (net kaip plieno) stengiamės pakilti aukščiau

Simbolis arba prasmuo — išraiškinis žymuo, turįs sutartą, o kartais nenustatytą, bet išvengiamą reikšmę. (L. E. 27 t. 453 psl.)

Visi žinome, kad istorijos bėgyje žmonės mėgo simbolius. Atminkime kilmingųjų herbų, karalių karūnas, vyskupų lazdas. Tai vis simboliai, turto garbės, valdžios ir t. t. Kiekvienas simbolis yra žmogaus sukurtas, jo fantazijos, vaizduotės, romantikos kūrinys, kur vienu ženklu jis išreiškia visa kas jame gražiausio, kilniausio ir t. t.

Šių laikų jaunimas, ar gal pora metų atgal, piešė, nešiojo, idealizavo taikos simbolius.

Juk negali atstumti jaunuolių dėl kalbos, kai jis mums yra taip reikalingas.

Daug lietuviško jaunimo pasitraukia iš skautiškų eilių tada, kai sulaukia skauto vyčio amžiaus. Tai įvyksta todėl, kad skauto vyčio ir tautinės dalies programą jiems jau yra persunku suprasti. O jie buvo geri skautai ir tikrai norėjo būti skautais vyčiais.

Bet skautas vytis — tai ne choristas, sportininkas ar šokėjas. Vertimais nepasinaudosi. Be lietuvių kalbos, skautas vytis negalės savęs paruošti, kad tinkamai atliktų savo pareigas, nors jis ir būtų tvirto būdo, doras, blaivus, savarankiškas ir stengtųsi įgyvendinti skauto vyčio šūki — tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui.

Todėl

skautas vytis privalo mokėti kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai.

Tada jis galėtų pats save tobulinti, pamilti lietuvių tautą, jos kalbą, žemes, gamtą ir istoriją. Jis sužinotų tautos laimėjimus, nelaimes, vargus, krašto kovas su Lietuvos priešais ir t. t. Visa tai jis galės surasti tik lietuviškose knygose, laikraščiuose, žurnaluose, kalendoriuose ir pan.

Kitame krašte gyvenančiam ir Lietuvos nemačiusiam tai įvykdyti nėra lengva, bet mes turime stengtis, kiek tik galime. Kuo daugiau apie Lietuvą žinome, tuo naudingesni būsimė savai tautai ir geriau jai tarnausime.

Arūnas Bitėnas,
New Jersey,
DLK Sarūno draugovė

simbolio mažiau ir mažiau matosi visuomenėje. Atseit, simboliai ateina ir pračina su karta, generacija, organizacijom, idėjom ir pan.

Skautai vyčiai taip pat turi savo išorinius ženklus — simbolius, kurie juos išskiria iš aplinkos, masės, organizacijos.

Tarnavimas

Ar tai yra išraiškinis s. v. žymuo, kuris jį išskiria iš kitų, iš supančios aplinkos? Žinome, kad skautas vytis pasiruošęs tarnauti žmogui, tautai, visuomenei, organizacijai, pavieniui asmeniui, savo artimui, kitam skautui.

Trumpai aptarus tarnavimą galima išreikšti vienu sakiniu: patik pasaulį tobulėsi, negu vakar radai. Ar tarnavimas yra s. v. simbolis ar gyvenimo būdas?

Kaklaryšis

Kaip visos skautų šakos, taip ir skautai vyčiai nešioja kaklaryšį. Lietuviai s. v. pasirinko violetinę spalvą. Kyla klausimas kodėl? Ar tai buvo pripuolamas, ar čia slypi kokia nors simbolinė reikšmė. Aišku, vieni aiškina vienaip, kiti kitaip. Daugelis s. v. vis dėlto ieško simbolinės reikšmės. Violetinė spalva mums primena Lietuvos laukų kiečiausią akmenį — granitą. Tai turėtų simbolizuoti s. v. subrendimą, tvirtumą savo įsitikinimuose ir nepalaužiamą dvaisį.

Lazda

Viena iš išorinių s. v. ženklų ir kartu uniformos dalis yra s. v. lazda, kuri, kaip mes žinome, visi, yra dvišakė. Ar ši lazda turi kokią simbolinę reikšmę, ar tik šiaip sau patogiai pasirenči? Baden-Powell šią lazda paėmė iš Škotijos aviganių ir savo raštuose gana smulkiai aprašo, kaip šią lazda pasigaminti, duoda smulkias dimensijas, atseit eina iki smulkmenų, bet jokios užuominos apie jos simbolinę reikšmę. Atrodo, kad mūsų s. v. turi lakesnę vaizduotę ir jai prijungę simbolinę reikšmę. Pagal mūsų senųjų vyčių aiškinimą, dvišaka lazda vaizduoja gyvenimo problemų kryžkeles, kuriose s. v. vytis pasirenka tikrąjį teisingąjį kelią, ant kurio jis ir atsiremia.

Ar šių dienų jaunimas suprantą, noriai priima simbolius, kurie reiškia truputį daugiau, kur reikalaujama pasiaukojimo, tvirtumo savo įsitikinimuose, nepalaužiamos dvasios, sprendimo, kuris kelias yra teisingas, ant kurio būtų galima atsiremti? Sakytai taip. Atrodo, kad jaunimas ieško šių simbolių ir patys juos kuria, nes jauni žmonės, kur jie bebūtų, kur be gyventų, ieško mistikos — romantikos sudulkėjusiam, sumateritį jalėjusiam pasaulyje, kur be dolerio, be kieto kiekvieno dienos darbo, mes, skautai, vyčiai, įstengiame pakilti kiek aukščiau, persikelti į kitą aplinką, į kitą pasaulį, kurį mes stome ir idealizuojame.

v. s. J. Paronis

PIONIERIŲ DARBAI STOVYKLOJE Gintaro Plečo nuotr.

ps. fil. IRENA ZUKAUSKIENE, dabartinė Chicago Aušros Vartų tūnto skaučių tūntininkė.

VEIDAI IR DARBAI

♦ Sveikinimo laiškas iš Ažuolo ir Gintaro vadovų-čių mokyklų. Ką tik gavome laišką (adresuotą "Mūsų Skautijai") nuo Atlanto pakraščiu. Ten prieš porą dienų pasibaigė Ažuolo (berniukų) ir Gintaro (mergaičių) vadovų mokyklų stovykla, vykusios liepos 5—13. Mokykloms (bei atskiroms stovykloms) vadovavo v. s. Česlovas Kiliulis ir s. Laima Kiliulienė. Mokyklų stovyklos vyko amerikiečių stovyklavietėje Camp Massasoit, Plymouth, Mass.

Laiškas užima visą didelį puslapį, tik tekstas labai trumpas: "Skautiški sveikinimai iš 1975 m. Ažuolo ir Gintaro vadovų mokyklų stovyklos" (—adresas ir data). Toliau eina visų stovyklautojų (vadovybės ir "studentų-čių") parašai, kurių suškaičiavome 63. Škaičius imponuoja ir džiugina: vėl paruoštas didžiulis jaunųjų vadovų būrys.

Tuo sveikinimu ir džiaugs-

mu dalijamės su visais skaitytojais.

♦ Šį savaitgalį prasideda XIII-toji Kanados Romuvos stovykla. Tryliktoji Romuvos stovykla jau čia pat. Jos vadovybė stengiasi, kad ir šiais metais tas dviejų savaitių stovyklavimas praeitų tvarkingai, skautiška ir būtų naudingas visiems stovyklautojams. Tėvus ir stovyklautojus iš anksto kviečia talykinti vadovybei, kad stovykla gerai pasisektų. Stovyklautojai suvažiuoja liepos 19, šeštadienį, priešpie, ir kuriasi jiems nurodytose vietose.

...skautai, kad nebūtų pavėlavusių ir "nežinomųjų", kurie norėtų registruotis prie stovyklos vartų. Registraciją reikia sutvarkyti savose vietovėse. Iki pasimatymo Romuvoje!

C. S.

♦ Keliančios po Europą lietuviškos sumanymų įvykdė. Praėjusiame "Mūsų Skautijos" numeryje buvo rašyta, kad keturios Chicago skautės apie porą mėnesių šią vasarą keliauja po Europą; Savuosius atskirus kelius (joms težinoma sutartimi) bandė sukryžiuoti, ir šis sumanymas pavyko.

Leipos 4-tąją visos susitiko Austrijoje, Salzburgo mieste. Bet neilgam — tik tai diena, kaip buvo jų planuota. Po malonių pasimatymo akimirksniu visos persiskyrė, kol rudenį vėl bus drauge Chicagoje.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONČAUS knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršėjai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Order'ą tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now it's easier than ever to buy U.S. Savings Bonds. You can buy them at the bank, or through your employer's Payroll Savings Plan. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

EDVARDO PETKAUS PRISIMINIMAI APIE DARIŲ IR GIRĖNĄ

Edvardas Petkus, Dariui ir Girėnui rengiantis skristi per Atlantą, buvo tik 17 metų jaunuolis. Abu lakūnus jis asmeniškai pažinojo, ir kur tik galėdamas, stengėsi jiems visokeriopai padėti. Šie jo prisiminimai buvo įrekoruoti magnetinė juostelėn 1968 m. birželio 16 dieną. E. J.

SUSIPAŽISTU SU DARIUM

Būsimąjį Lituania lėktuvą Darius buvo pirkęs vartotą — iš Chicago Daily News dienraščio. Tai buvo tas pats lėktuvas, su kuriuo vasaros metu jis išvežiodavo laikraštį po šiaurinio Wisconsin ir Mičigano valstijų kurortines vietas. Lėktuvas buvo šešiavietis (5

šė atvykti į Midway aerodromą, kur jis tą lėktuvą laikė. Skraidymo entuziastas į aerodromą mes veždavoime automobiliais, po penkis iš karto. Darius su keleiviais atskrisdavo virš Bergman's Grove, ir praskrisdavo pro medžių viršūnes. Tuoj pat atsiradavo ir daugiau norinčių paskraidyti,

KOTRINA STULPINIENE,

Stepo Darius sesuo, vakar papasakojo apie josios brolio pasirušimus skridimui per Atlantą.

keleiviai ir pilotas) Bellanca "Pacemaker", CH - 300 modelio. Šiuo lėktuvu Darius su Girėnu vėliau skraidė po visas lietuvių gyvenamąsias apylinkes Amerikoje. Taip vežiojami keleivius, jie telkė lėšas būsimam transatlantinio skridimo finansavimui.

Taip syki Darius atvažiavo į Bergman's Grove (N. Riverside, prie Des Plaines avenue; dabar to piknikų daržo jau nebėra (lietuvių pikniką ir piknikautojams pasiūlė paskraidyti lėktuvu, kuriuo jiedu su Girėnu skrisi į Lietuvą. Norinčiuosius paskraidyti jis pra-

ir taip tą dieną mes darbavome iki sutemos.

Tokia buvo mano pirmoji pažintis su kpt. Dariumi. Man atsidėkodamas, jis man suteikė pirmąjį "oro krikštą" — paskraidino lėktuvu. Vėliau, atsilygindamas ir pareikšdamas dėkingumą už įvairius patarnavimus, jis mane paskraidino dar 3 ar 4 kartus.

LEŠŲ TELKIMAS AVIACIJOS ŠVENTĖS

Darius organizuodavo ir "air shows" — aviacijos šventes. Pirmoji tokia šventė buvo surengta prie 79 gatvės ir Har-

ST. DARIUS

Lietuvos karo aviacijos karininko uniformoje

lem avenue esančiame aerodrome. Tose šventėse dalyvavo ir kiti lietuviški kolonijų lakūnai, kaip tai Joe Krivickas, Pivariūnas, Antanas Kieša. Būdavo labai įdomu stebėti, kai patys lietuviai šokdavo iš Darius vairuojamo lėktuvo parašutais. Remdami skridimo į Lietuvą idėją, į aviacijos šventes suvažiuodavo labai daug lietuvių.

Kpt. Darius būdavo labai malonus su visais lietuviais. Niekada nemačiau jo nusiminsio. Ir jis turėdavo daug rūpesčių, bet to niekada neparodydavo.

Dariui ir Girėnui rengiantis skridimui per Atlantą Lietuvon, Amerikoje tada buvo ūkinės krizės laikai, darbų beveik nebuvo. Nors žmonės pinigų neturėjo, bet kiek išgalėdami, šį jų užsimojimą rėmė. Kaip lėkūnas, Darius buvo labai geras, bet aš jį daugiau pažinojau, kaip žmogų.

LITUANICOS MODELIAI

Kai buvau pagaminęs patį pirmąjį Lituanicos modelį, aš tą modelį nuvežiau parodyti Dariui, kuris tada gyveno pas savo motiną, Halsted gatvėje, prie 33 gatvės. (Jų šeima ten laikė restoraną). Darius sesuo Kotryna labai susidomėjo, ir tą modelį iš manęs nupirko. Aš tada buvau gal 17 metų jaunuolis.

Pagaminau ir antrą Lituanicos modelį. Apie tai sužinojė, mūsų namuose apsilankė pats Darius su Girėnu.

Tada jiedu rengėsi ilgesniam laikui skristi į lietuvių kolonijas New Yorko apylinkėje.

Mano pastatyti Lituanicos modeliai būdavo per aviacijos šventes paleidžiami loterijos būdu. Gautos pajamos eidavo į skridimo fondą. Vienas iš tokių modelių laimėjusių buvo Antanas Vaivada, kuris tada dirbo Naujienų dienraščiui redakcijoje. Jis tą modelį pakabinęs redakcijos kambaryje, prie lubų. Tą dieną, kai Darius ir Girėnas iš New Yorko pakilo skridimui į Lietuvą, modelis nuo palubės nukrito ir sudužo. Tai buvo lyg koks blogas ženklas.

Dar kitą Lituanicos modelį, loterijos būdu išleista Darius — Girėno paminklo statymo lėšoms telkti, laimėjo dr. Al. M. Račkus. Kai jis su savo parodos eksponatais važiavo į Lietuvą, tą modelį nuvežė ir padovanojo Karo Muziejui, Kaune.

LITUANICOS PARUOSIMAS ŽYGIUI

Galutinai ruošiantis skridimui, būsimasis Lituania lėktuvas buvo įžymaus lakūno ir lėktuvų konstruktoriaus — inž. E. M. Laird perdirbtas, pritaikytas transatlantiniam skridimui. Geresnio lėktuvų perdirbimo specialisto negalėjai nei svajoti gauti. Lėktuvas buvo perdirbtas gerai, ir tikrai būtų pasiekęs žygio tikslą — Kauną.

Dariui su Girėnu skraidant po lietuvių kolonijas, visų žymėsių skridimo rėmėjų pavardės buvo įrašomos ant lėktuvo apdangalo drobės. Taip buvo įrašytos aukotojų pavardės iš Čikagos, Kenošos, Skrantono, Vilksburio, Filadelfijos, Pitsburgo, New Braiton, Bostono, Brooklyno, Clevelando, Detroito, Baltimorės ir kitų lietuvių apgyventų vietovių.

Kai inž. Laird dirbtuvėse, netoli Midway aerodromo, lėktuvas buvo perstatomas, senas lėktuvo apdangalas buvo nuimtas. Ant drobės gabalų surašytus aukotojų sąrašus aš iškirpau ir laikiau pas save namuose. Kai dr. Račkus važiavo į Lietuvą, tuos drobės gabalus aš įdaviau, kad atiduotų Karo Muziejui, ir kad muziejaus lankytojai matytų, kas skridimui aukojo.

Dirbtuvėse perdirbta Lituania turėjo ilgesnius sparnus, naujus uodegos vairsus, aerodinaminius gaubtuvus ant variklio ir ratų, didelius benzino bakus. Užpakaliniai šoniniai langai buvo panaikinti. Taip perdirbtas lėktuvas buvo pirmą sykį išvežtas ant Midway aerodromo rampos, išbandymui. Įvairias bandymo scenas nufotografavau, ir negatyvus dar tebeturiu. Pamenu, kad užstartavus variklį, išsiveržė labai daug dūmų. Inžinieriams

Lietuvių visuomenės dėmesiai

Reg. JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos Vadovybė nuosirdžiai kviečia lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti Čikagos Pavergtųjų tautų demonstracinėje eisenoje, kuri įvyks 1975 m. liepos 19 d., 12 val. punktualiai. Lietuviai prašo-

rinktis Čikagos miesto centre Wacker Dr. ir Dearborn gatvės susikirtime, prie mums skirto eilės Nr. 7.

Kas norės galės pasinaudoti specialiu autobusu, kuris išeis 10:30 val. nuo Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčios

ir mechanikams variklį atremontavus, vėlai po pietų lėktuvas pakilo išbandymui.

Darius labai rūpinosi, kad dėl prikrauto lėktuvo labai didelio svorio, gali perkaisti ratai. Buvo planuojama į ratų vidų įdėti specialias vandeniui primirkusias kempines. Bet, kiek žinau, dėl ratų lakūnai daug vargo neturėjo.

Su perdirbta Lituania Darius keleivių nebevežiojo, nes

tam nebuvo nei galimybių, nei laiko. Teko rūpintis svarbesniais dalykais. Su perdirbta Lituania man skristi neteko, nors esu tikras, jei būčiau prašęs, Darius būtų mane paskraidinęs.

Lėktuvo vardo parinkimui buvo paskelbtas konkursas, ir priimtas vardas Lituania, pasiūlytas p. A. Vaivados iš Naujienų redakcijos.

(Bus daugiau)

Kpt. ST. DARIUS

Lietuvos karo aviacijoje.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

(69 ir Washenaw gatvių kampas). Kas turi, prašomas atsiųsti tautines vėliavas, o moterys ir mergaitės pasipuosti tautiniais drabužiais. Jei kas vėliavėlių neturi, bet norėtų turėti, galės už \$1.00 įsigyti prie autobuso, ar miesto centre, susirinkimo vietoje.

Ši eiseną yra mūsų visos tautos protestas prieš neteisėtą Lietuvos okupaciją, prieš komunistinės Rusijos mūsų tėvynėje vykdomą genocidą. Lietuvos partizanai, atsisakę savo gyvenimo džiaugsmo, pasitraukė į miškus testis vargingą kovą už Lietuvos laisvę. Romas Kalanta paaukojo savo gražiausią jaunystę už ją. Iš mūsų, gyvenančių laisvėje, prašoma tik poros valandų, tam pačiam tikslui. Argi šiandien, kada pavergti mūsų broliai šaukiasi pagalbos, mes nei tuos poros valandų nesiryšime dėl jų surasti, nuo savo gero gyvenimo malonumų atitraukti?!

Lietuviai, o ypač jaunime, savo gausiu dalyvavimu šioje reikšmingoje už pavergtuosius protesto eisenoje, įrodykime, ne tuščiais žodžiais, bet savo aktyvumu, kad mes laisvės esame verti, nes už ją kovojame...

Birutė Kemežailė

► Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos toleranciją ir pakilti įvairių tipų bendradarbiavimui visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinas kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Klaipėda vaduojant 1923 m. Iš kairės į dešinę: St. Darius (kuopos vadas), Antanas Ivas-Ivaškevičius ("dėdė iš Amerikos"), Juozas Pronskus (tuometinis laikraštiniųinkas, dabartinis "Naujienų" redaktorius).

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENCŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

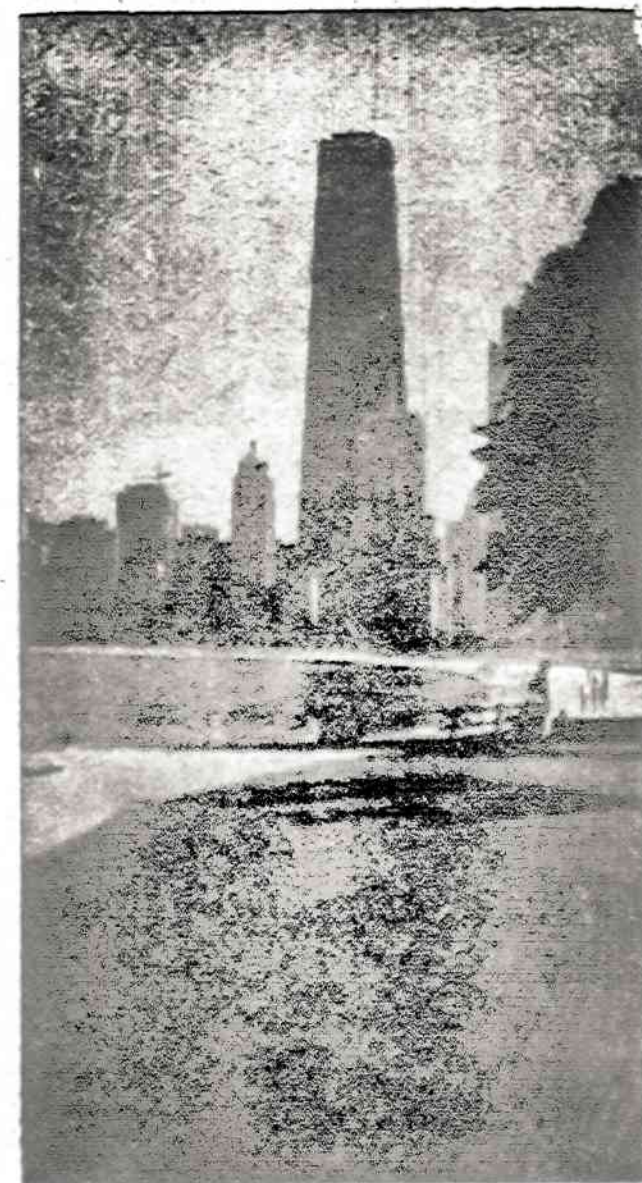
Ansambliai, choralai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaidos plėtuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months.	
In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months.	
Canada \$39.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietose:	
metams \$36.00	
pusei metų \$14.00	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Rengiasi išvaikyti Portugalijos seimą

Premjeras Vasco Gonzalves pranešė liaudininkų demokratų vadovybei, kad jo vadovaujama vyriausybė negalės patenkinti šios politinės grupės reikalavimų. Liaudininkai reikalavo spaudos ir žodžio laisvės ir savivaldybės rinkimų. Premjeras nenorėtų, kad ši grupė atšauktų savo žmones iš ministerių kabineto, todėl ir patarė jiems kreiptis į karo jėgų organizacijos vadovybę. Liaudininkai demokratai yra pasiryžę šiandien atšaukti abu savo ministerius iš koalicinės vyriausybės.

Praeitą ketvirtadienį išėjus Portugalijos socialistams iš vyriausybės, o šiandien išėjus liaudininkams, koaliciniam kabinetui liko tik Portugalijos komunistai. Portugalijos kariams sudarius vyriausybę ir priėmus į kabinetą šešis politinių partijų atstovus, susidarė įspūdis koalicinės vyriausybės, bet tikrovė buvo kitokia. Kraštą valdo keli Portugalijos generolai, komunistų remiami ir patariamieji, kurie negali pakęsti bet kokios krašto gyventojų laisvės.

Tuo tarpu Portugalijos socialistai iš tikrų šaltinių patyrė, kad dabartinė vyriausybė rengiasi išvaikyti dabartinį steigiamąjį seimą. Portugalijos komunistų partijos vadai keliais atvejais pasisakė prieš steigiamąjį seimą. Partijos sekretorius pareiškė, kad pirma krašte turės būti įvesta proletariato diktatūra, o vėliau galės funkcionuoti liaudies rinkti seimai. Liaudininkai demokratai, patyrę apie dabartinės vyriausybės planus išvaikyti steigiamąjį seimą, yra pasiryžę ginti seimo teises ir reikalauja leisti seimui eiti savo pareigas. Steigiamasis seimas buvo šauktas konstitucijai paruošti, bet dabartinė vyriausybė rengiasi išvaikyti vienintelę gyventojų rinktą įstaigą. Leninas išvaikė Rusijos steigiamąjį seimą, tai komunistuojantieji Portugalijos generolai rengiasi tą patį padaryti Portugalijoje.

Praeitą antradienį stiprų balsą prieš dabartinės vyriausybės kešlus pakėlė Portugalijos advokatų sąjunga. Advokatai patyrė, kad dabartinė vyriausybė, nepajėgusi krašto valdyti veikiančiais įstatymais, rengiasi visam krašte įvesti karo teismus. Advokatų Sąjunga griežčiausiai protestuoja prieš karo teismų įvedimą. Nei vienoje valstybėje karo teismai jokios svarbesnės problemos neišsprendė. Advokatai reikalauja atiduoti socialistų partijai atimtą dienraštį. Advokatai taip pat pa-

VL. BAKONAS

Pastabos iš tolo

Darius su Girėnu ir aviacijos pažanga

Liepos mėn. 17 d. tragedija (prieš 42 metus), kai Darius ir Girėnas laimingai perskridę Atlantą, pakeliui į Lietuvą, tragiškai žuvo Vokietijoje, vos poros šimtų mylių atstume nuo tikslo — Kauno, dabar jau istorija. Esu tikras, kad, kaip visada taip ir šiomet, daugelyje laisvojo pasaulio lietuviškų kolonių tos tragedijos sukaktis bus vienu ar kitu būdu paminėta ir žuvę didvyriai pagerbti. Skaitant ir stebint aviaciją, man vis prisimena anų laikų pastabos mūsų spaudoje, kai buvo sakoma, kad Darius ir Girėno žygis prisidės prie aviacijos pažangos. Ar ir iki kokio laipsnio tai yra įvykę —

taria vyriausybei leisti dabartiniam seimui galimai greičiau priimti naują krašto konstituciją. Steigiamajame seime yra keli advokatai, kurie galėtų prisidėti prie konstitucijos paruošimo darbų.

Mario Soares šiandien pačiame Lisabone sušaukė didelį protesto mitingą. Jis pareiškė, kad iki šio meto Portugalijos socialistai stengėsi tartis su Portugalijos karo vadais. Socialistų partijos pirmininkas Soares priėjo įsitikinimo, kad joki pasitarimai pačių svarbiausių klausimų neišspręs. Kada dabartinė vyriausybė atėmė iš socialistų partijos dienraštį ir atidavė jį komunistams, tai Soares išėjo iš vyriausybės, atstatydamas iš vicepremjero, o dabar veda kovą dėl pagrindinių kiekvieno piliečio teisių. Soares kvietė mitingą susirinkusių socialistus mėsistis kovon prieš netvarką. Jis tvirtina, kad socialistų skelbiamom demokratijos idėjom pritaria didelė krašto gyventojų dauguma. Praeitų rinkimų metu už demokratinę santvarką pasisakė 64% visų krašto gyventojų.

Prieš komunistinę Portugalijos vyriausybę kelia balsą ir katalikai. Iki šio meto jie labai pasyviai žiūrėjo į karių daromas pakaitas, bet kai vyriausybė atėmė iš katalikų siunčiamą radijo stotį, tai jie pradėjo rodyti nepasitenkinimo. Jeigu pavyktų sudaryti socialistų ir katalikų susitarimą demokratinėi tvarkai Portugalijoje įvesti, tai vargu kitos politinės grupės pajėgtų rimtai pasipriešinti. Kariai turi ginklus, gali juos pavartoti prieš beginklius gyventojus, bet ginklu krašto ūkio nesutvarkys ir teisinės santvarkos neįves.

Socialistų partijos pirmininkas Soares kvietė demokratijos šalininkus ruošti visame krašte protesto mitingus ir reikalauti, kad kariai leistų gyventojų rinktam seimui valdyti kraštą. Portugalijos generolai ilgus metus rėmė Salazaro ir Cayetano diktatūrinės vyriausybės, o šiandien jie nori primesti krašto gyventojams komunistinę diktatūrą. Portugalijos gyventojams jau įgriso viena diktatūra, jie nenori kitos pakęsti. Jis kvietė Portugaliją įstatyti į demokratines vėžes, kad šimtmečius išnaudotas kraštas galėtų stoti į modernių vakarų Europos valstybių eiles. Soares priminė kariams, kad jie neturi teisės sauvaliuoti. Jie privalo ginti kraštą nuo priešų, bet krašto viduje jie privalo leisti patiems žmonėms tvarkyti savo reikalus.

susisiekti bendrovė, esą, planuojanti kelionę per Atlantą lėktuvais, kurie galėsį paimti po 50 keleivių.

Matykite, kokį esame išgyvenę aviacijos pažangos laikotarpį. Juk šiandien jau daugelis iš mūsų esame skridę lėktuvais, kurie talpina ne 50, bet 350 keleivių, o ir lėiški iš Londono, išsiųstų šeštadienį New York'e gautų pirmadienį dabar jau esame gavę ne vieną.

Kaip sakiau, ne man spręsti kiek prie tokios aviacijos pažangos prisidėjo Darius ir Girėno skridimas per Atlantą, bet gerai, kad jų vardai surišti bent su tokios pažangos spėjimais.

Ir kaip nuo Darius ir Girėno žuvimo pasikeitė net pati istorija: jų žuvimo vietoje nebėra dabar jau nei tu pavadinimų, nei valstybės — kurioje tos vietos buvo. Jie žuvo Vokietijoje — dabar ten Lenkija. Nebeliko nei tos Lietuvos, kurion juodu skrido. Štai šiomis dienomis, vienos orinio susisieki mo b-ės įstaigoje, kurioje planuojama tarptautinės kelionės, pastebėjau naują pasaulio žemėlapi. Ir kągi? Lietuvos nėra net vardo, lyg niekada tokia valstybė nebūtų egzitavusi. Visi trys Baltijos kraštai bei Rytprūsiai apimti Sovietų Rusijos sienomis, tuos kraštus neatkiriama net ploniausiu brūkšneliu. Tai irgi istorinė „pažanga“, vykstanti prieš mūsų akis.

Sveikinimas Antanui Kalvaičiui

Šiomis dienomis mūsų spaudoje, berods „Naujienose“, vieno bažnytinio renginio aprašymu, pastebėjau, kad ten buvo pasveikintas Antanas Kalvaitis, jo 80-ties metų sukakties proga.

Tai tas pats A. Kalvaitis, kuris Darius ir Girėno transatlantinio skridimo ruošos laikotarpiu buvo Lietuvos konsulu Čikagoje, vėliau grįžęs Lietuvon — dirbo Užsienių Reikalų Ministerijoje ir vokiečiams okupavus Klaipėdą jis buvo ten paskirtas Lietuvos Generalinio Konsulo, kurio žinioje ir man teko dirbti iki kol Vokietijos-Sovietų Rusijos sutartimi tas (ir visi kiti Vokietijoje) konsulatas buvo uždarytas.

Vokiečiams Klaipėdą tik užėmus (1939 m. kovo mėn. 22 d.), pradžioje ten Konsulo pareigas ėjo iki tol buvęs Lietuvos konsulu Tilžeje Juozas Sruoga, bet greitai Klaipėdos konsulatas buvo pakeltas į Generalinio Konsulato rangą ir Antanas Kalvaitis čia atvyko jau su Generalinio Konsulo titulu, valstybės prezidento A.

Smetonos paskyrimu. J. Sruoga grįžo Kaunan į U. R. M.

Gen. Konsulas A. Kalvaitis, su kuriuo man teko dirbti nuo pat pradžių iki pat galo (Klaipėdoje), neabejotinai turėjo netik didelio administracinio patyrimo, bet ir diplomatinį gabumą. Jo apskrumo — diplomatijos dėka buvo išgelbėta mažiausiai 60 lietuvių, kurie buvo sumiti naujųjų Klaipėdos „viešpačių“ — gestapo ir palalpinti jų įstaigos (Palangos g-jė) rūsyje įrengtame kalėjime. Gen. konsulo A. Kalvaičio žygių pas patį gestapo viršininką ir kitur dėka — tie suimtieji buvo be tardymo ar bylų užvedimo susodinti į sunkvežimius ir nedidelėmis grupėmis ištremiti į Kretingą — be teisės grįžti į Klaipėdą ar kraštą, kur buvo likę jų turtas, daugelio net šeimos.

U. R. M-ja ar mūsų pasiuntinys K. Skirpa Berlyne prie tos akcijos nepridėjo nei piršto, nes reikėjo veikti greitai, čia pat Klaipėdoje, kad sužinojus apie suimtuosius — juos būtų galima apsaugoti nuo perdavimo kitoms vokiečių įstaigoms bei teismams, kas tuo vokiško įkarščio Klaipėdoje metu — sumitiesiems būtų buvę tikru bieliu į koncentracijos lagerius. A. Kalvaičio asmeninių pastangų ir ryšių dėka buvo išgelbėta daug lietuvių nuo nežinomo likimo, o taip pat ir nemažai tam likusio Lietuvos turto.

Rengiuosi apie Lietuvos Generalinio Konsulato Klaipėdoje veiklą ir jo likvidavimą parašyti plačiau, kuria proga be abejo bus prisimintas ir tos įstaigos galva, gen. kons. A. Kalvaitis, bet kol tai įvyks — dabar jį sveikinu 80-ties metų amžiaus sukakties proga, linkėdamas dar daug sveikų ir darbinių metų. A. Kalvaitis su žmona Bronė gyvena Čikagoje.

Sun City — miestas „po saule“

Apie 80 mylių į Rytus nuo Los Angeles per paskutinį dešimtmetį ypač išaugo gražus dykumų miestas, gavęs ir labai tinkamą pavadinimą — Sun City, nes vargiai čia kada užklysta koks debesėlis, o apie lietuvių — užmiršk...

Jau ir prieš 10 metų čia kūrėsi daugumoje pensininkai, kurių tarpe buvo ir vienas lietuvis. Nedaug čia yra lietuvių ir dabar, bet jau skaitoma arti 10-ties šeimų. Neseniai ten pro šalį pravažiuojant atsitiktinai teko susipažinti su ilgamečiu „Naujienu“ skaitytoju G. Glovecku, kuris prieš daug metų gyveno Čikagoje, paskui Los Angeles ir dabar pamiar ir patogiai leidžia pensininko dienas šiame saulės miestule.

Puikiai įsikūręs, čia jau berods virš 10 metų, su žmogų aktyviai dalyvauja vietos pensininkų „judėjime“, dažnai lankosi Los Angeles lietuvių parengimuose. Ypačiai Gloveckienė yra labai aktyvi, ji eilę metų dalyvavo vietos orkestre, kuris davė koncertus netik savame, bet ir kituose apylinkės miestuose.

Sun City, Calif., yra nedidelis, virš 5000 gyventojų, labai švarus, ramus, sauso bei šilto klimato miestas, kuriame nėra mokyklų, tuo pačiu ir jokio trukšmo, nes čia beveik išimtinai gyvena pensininkai. Noritė ten pirkti namą? OK, jei esi nemažiau kaip 50 metų amžiaus. Miesto švara ir rami aplinka — retai kur užtikama, kad ir tokio didumo miestuose. Nežiūrint šilto, kiek karstoko, klimato, naktimis gerokai atvėsta.

Amerikos pensininkai užsienyje

Valdiška statistika sako, kad Dėdė Samas kasmet išsiunčia 375 milijonus dolerių Amerikos pensininkams, gyvenantiems kituose kraštuose. Tokių pensininkų, kurie užsitarnavę čia pensiją, grįžo į savo kilmės kraštus arba persikėlė gyventi į kitą kraštą pigumo sumetimais yra: Kanadoje — 41,415; Italijoje — 41,250; Meksikoje — 37,115; Vakarų Vokietijoje — 17,140; Graikijoje — 16,630; Portugalijoje — 8,830; Lenkijoje — 3,405 ir t. t.

Jeį kas mano (žinau, kad tokių yra) grįžti Lietuvon ir ten patogiai gyventi, gaunant iš Amerikos pensiją — nepataisomai klysta. Amerikos piliečiams pensininkams, gyvenantiems Lietuvoje, Latvijoje ar Estijoje ten pensijos nesimundamos ir neišmokamos. Tjie kraštai, kaip Sovietų Rusijos okupuoti, neįleina įsaraštų valstybių, su kuriomis Amerika yra sudariusi ar tebesudaro atskiras sutartis dėl pensijų išmokėjimų.

Jūs žinote? Pusė visame laisvajame pasaulyje knygų ir laikraščių pausdinimui vartojamo popieriaus pagaminta iš Kanados popieriaus gamybai paruoštos žaliavos.

Prof. Dr. agr. Jurgis Kriškėčius

MONOGRAFIJA

Redagavo Juozas Audėnas

32

Lietuvos žemės ūkio Tyrimo Įstaiga pradėjo veikti 1927 metų pradžioje. Jos valdytoju buvo išrinktas dr. Jurgis Kriškėčius. Žemės ūkio Rūmų atstovu buvo e. o. prof. Juozas Tonkūnas ir žemės ūkio Akademijos atstovu — prof. Balys Vitkus.

Pirmiausia pradėtas augalininkystės klausimų tyrimo darbas. Tam tikslui įkurti 1927 m. du laukų dandymo ūkiai: vienas Lietuvos šiaurėje, Joniškėly (Biržų apskr.) ir antras — Rumokuose (Vilkaviškio aps.), taigi pačiuose Lietuvos pietuose. Be to, 1928 m. sausio 1 d. į Ž. C. Tyrimo Įstaigos žinių buvo perleistas, jau prieš trejus metus pradėjęs veikti, ir Ž. C. Akademijos bandomųjų laukų ūkis. Taigi, tuo laiku Ž. C. T. Įstaiga jau turėjo 3 bandomųjų laukų ūkius. Juose buvo daromi įvairūs tyrinėjimai augalų kultūros klausimais: tikslaus žemės dirbimo bei tręšimo, pasėlių priežiūros, augalų veislių (atmainų) įvairioms sąlygoms tinkamumas ir gausybė kitokių.

Be pradžioje nurodytų pirmųjų trijų ž. ū. tyrimo bandomųjų stotčių (Dotnuvos, Joniškėlio ir Rumokų) buvo dar įsteigtos arba projektuojamos įsteigtos šios bendro pobūdžio tyrimo stotys: Alytaus (vėliau panaikinta), Elminkų (Alykskės vals.), Samališkės (Kretingos aps.), Beniakinų (Eišiškės, aps.) Selekcijos ir Bandomųjų Laukų Stotis Telsiuose ir švenčionyse (projektuota).

Naujos stotys buvo steigiamos pagal reikalą, atsi-

žvelgiant į geografines, klimato ir dirvožemio sudėties aplinkybes. Nurodytose bendrosios paskirties buvo daromi bandomai, pagal bendrųjų laukų dandymo stotčių planą, su visomis augalų kultūromis.

Lengvose žemėse esančios stoties darbo planas buvo sudaromas iš lengvųjų žemių augalų.

Visose nurodytose ž. ū. tyrimų bendrojo pobūdžio stotyse, suskirstius juos į stambesnes grupes, buvo daromi tokie bandomai: žemės nusausinimo ir melioracijos, sėjomainos, žemės dirbimo, tręšimo sėjos (sėjos laiko, sėjos būdų ir t. t.), pasėlių priežiūros, veislių (augalų atmainų) parinkimo, mašinų parinkimo bei pritaikymo, derliaus nuėmimo, išlaikymo ir apdirbimo bandomai, mikro elementų (bakterijų) veiklos.

Lietuvos nepriklausomybės laiku buvo gausybė iširtų klausimų, tik bandomų rezultatai, dėl šio labai svarbioji srity paruoštų žmonių trūkumo, nespėta paskelbti.

Žemės ūkio tyrimo stotys Dotnuvoje

Dotnuvos Selekcijos Stotis nuo 1928 m. pradžios buvo priskirti prie LZCT Įstaigos. Per visą nepriklausomybės laikmetį DSS idėjo ypatingai svarų įnašas, keliant visą krašto žemės ūkio kultūrą. Todėl pravartu su jos pagrindine sąranga bent kiek susipažinti.

DSS buvo įsteigta 1922 m. kovo 1 d. Stoties steigimo pirmasis iniciatorius, pagal to laiko asmenų prisiminimus, buvęs prof. St. Kulpaila. Pirmasis vedėjas, o drauge ir vienas iš pirmųjų organizatorių, buvo prof. Dionizas Rudzinskis.

Prof. D. Rudzinskis buvo ir Maskvos selekcijos stoties įkūrėjas ir jos ilgametis vedėjas. Grįždamas į Lietuvą, iš Maskvos selekcijos stoties parsivežė kelis šimtus įvairios kolekcijos ir selekcijos pa-

vyzdžių, o taip pat ir keletą kilogramų kelių geriausių veislių selekcijos sėklas. Tat žymiai palengvino pačių selekcijos darbo pradžią. Nuo Dotnuvos Selekcijos Stoties įsikūrimo pradžios jau po dviejų metų buvo išleisti pirmieji superelitinės sėklos kiekiai dauginimui.

Prof. D. Rudzinskis, dėl amžiaus, nuo stoties vedėjo pareigų 1932 m. atsiskakė, liko tik stoties patarėju ir rūgį skyriaus vedėju. Į jo vietą stoties vedėjo pareigoms paskirtas dipl. agr. Zigmantas Mackevičius.

DSS pagrindinis tikslas — tinkamų kultūrinių augalų veislių (atmainų) Lietuvos sąlygomis įsiveisti (pasigaminti). Stoties įsiveistos augalų veislės buvo paplitusios visame krašte.

Augalų selekcija buvo daroma su visais svarbesniaisiais kultūriniais augalais, būtent, žieminiams rugiais ir kviečiais, vasariniais kviečiais, miežiais, avižomis, žirniais, bulvėms, linais, soja. Nuo 1927 m. pradėta svarbiausiųjų pašarinių žolių (motiejukų, tikrojo eračyno, kamuolės bei šunžolės, miglių) selekcija. Nuo 1932 — 34 m. dobilų mėlynžiedės liucernos, baltosios smilguolės, daugiamečių svirdrės, sakniavaisių (cukrinių ir pašarinių runkelių), sėtinų ir lubinų. Ypatingas dėmesys buvo nukreiptas į saldžiojo lubino selekciją.

1911 m. buvo pradėta ir koksagyzo selekcija. DSS darė ir kviečių su rugiais kryžavičius. Jų gaminy — kvietrugis.

Pirmajame stoties veiklos dešimtmetyje buvo daromas augalų kryžavičius ir naujos veislės įsiveisiamos, naudojant daugiausiai užsieninę medžiagą. Toks veisimo būdas yra greitesnis. Tačiau vėliau, nuo 1932 m., pradėtas augalų kryžavičius su vietinių augalų medžiaga, t. y., vietiniai augalai pradėti kryžiuoti su geriausiais užsieniniais. Numanu, kad toks kryžavičius būdas yra

sunkesnis ir ilgiau trunkas. Tačiau viso krašto mastu yra naudingesnis. Be to, pastarasis kryžavičius būdas, vartojant vietinius augalus, selekciniams teikia daugiau galimųjų naujoms, su pagėdajamomis savybėmis augalų veislėmis įsiveisti.

Pradėjus kryžiuoti vietinius augalus, selekcijos darbai labai išsiplėtė. 1938 m. jau buvo užėsta 25355 įvairaus dydžio sklypeliai. Juose buvo tiriami įvairiausi atrenkamieji augalai.

DSS, visuomeninį darbą dirbantiesiems agronomams, žemės ūkio mokykloms bei jauniems ūkininkams talkininkaujant, buvo surinkusi iš viso krašto 2365 vietinių augalų sėklų pavyzdžius ir iš jų atrinkusi 12196 įvairių augalų linijas.

Darant augalų selekciją, labai kruopščiai buvo žiūrima į atmainų ortines savybes, pvz., derlingumą, ligoms bei kenkėjams atsparumą, stiebo stiprumą (kad neišgultų), žiemojimą, vegetacijos periodo ilgumą ir kitas. Taip pat buvo daromas ir cheminės analizės baltymingumui, cukringumui, krakmolingumui ir kitoms svarbioms vidinėms augalų savybėms nustatyti.

Be to, dar buvo tiriami duoninių javų grūdų kepamoji vertė, pluoštinis — pluošto kokybė. Selekcijos stoties įveistoji (superelitinė augalų medžiaga) iš įsiveistųjų naujų veislių buvo perleidžiama bandomųjų laukų ūkiams toliau tirti ir daugini.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“
JOS VISAD RAŠO
T E I S Y B Ė

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
650 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5. treči-
adienis, šeštadienis 8-9 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
laik antrą šeštadienį 8-9 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
O F I S A I:
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
3214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MĚSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 8 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis, 1-4 po pietų,
ketvirtadienis, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Beidra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
penktadienis, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienis
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telef. GI 8-8185.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezi, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-4 ir 8-8. Šeštadienis 9-1.
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

JUOZAS KARIBUTAS

ZVILGSNIS Į PIETŲ AMERIKĄ

(Tęsinys)

IGUASSU KRIOKLYS
Praėjo Kalėdos ir vėl gatvėse kasdieninis gyvenimas. Vėl tie patys žmonės, kukliai konservatyviai apsirėdę, moterys nesidžiūiosios, paprastos. Socialinės problemos neišspręstos ir aiškiai matosi, kad didžioji dalis žmonių vargingai gyvena. Nenustebau matydamas prie bažnyčių ir šiaip gatvėse elgetas, apdriskusius vaikus ir vargingai atrodančius žmones.

Tiesioginiai nei lėktuvo, nei autobusų ir Iguassu krioklį susisiekimo nėra. Apsisprendžiau važiuoti į Posados, o iš ten, pakeitęs autobusų liniją, pasiekiau ir man reikiamą vietą.

GRADINSKAS
VESINTUVAI IR SENIAUSIEMS NAMAMS
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Sekm. ir treč. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linskumo arba lūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vaikai antka-
pių papuosiui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S E R E N A S
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel. RFrontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11:30-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to throw all cigarettes, etc. the ashes, and dross in a safe place. Crush all smokes dead end.
Please! Only you can prevent forest fires.

Didžiulė poros aukštų autobusų stotis, kurioje laukiu išvažiavimo. Stotis nauja ir saugiausia, bet aplinka pasibaisėtina: daug vandens klanų išdaužytose duobėse, kur važiuodami turi prasilenkti. Keleivių, atrodo, vienas pasaulis čia suvažiavo. Patinka važiuoti laukais. Apšviesti kraštai ir padaryti išvadą kaip jų ūkininkai tvarkosi. Kelias laimei asfaltuotas, tad mūsų autobusas rieda visu greičiu.

Naktis ir nuovargis atklydo. Kazkur laukuose sustojom. Sugedo autobusas. Išlipome. Karšta ir tvanku. Žavingame dangaus skliaute žiba begalybė žvaigždžių, o mėnulis kaip pašėlęs juokiasi ir į dąsus vilioja.

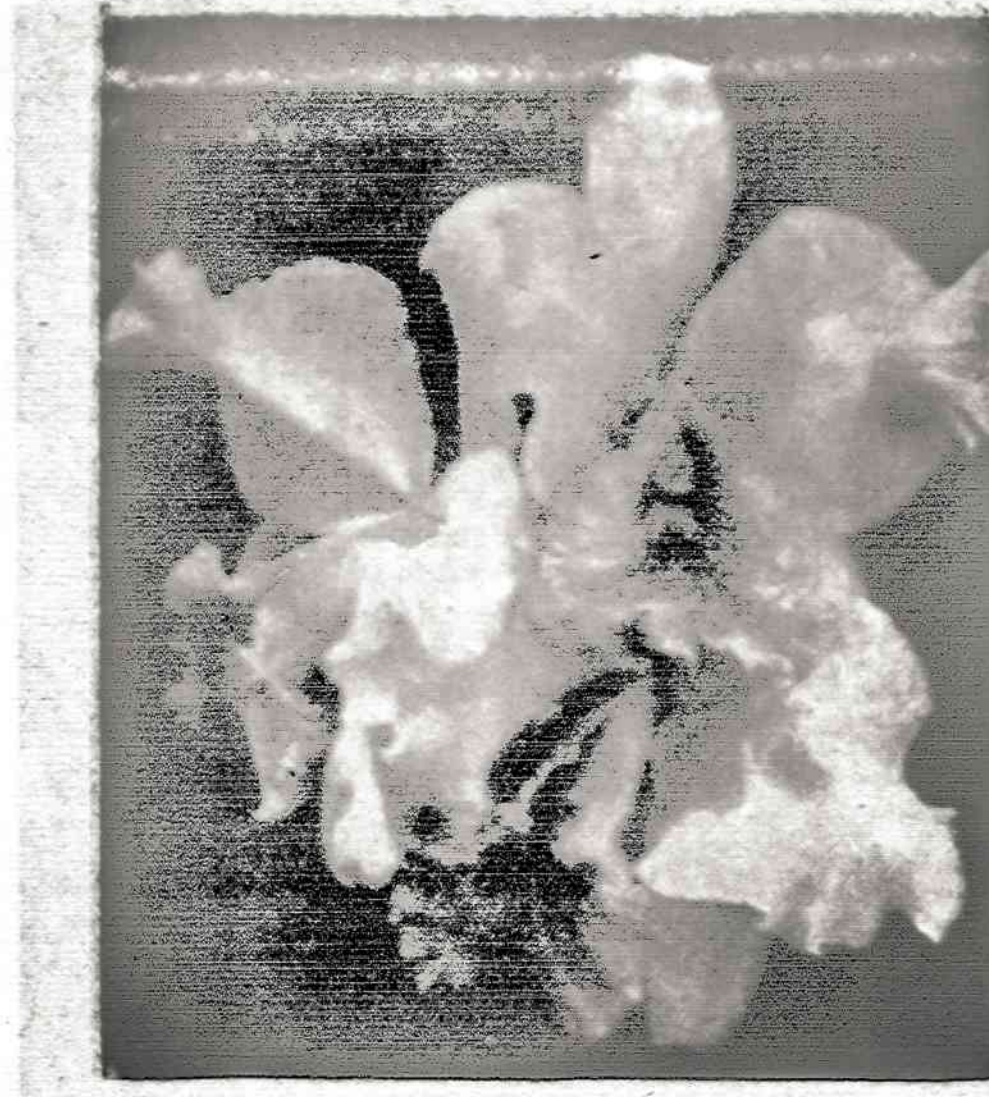
Gerokai nusnausta. Saulė jau kaitina ir rytas žada gražią dieną. Važiuojame jau paprastu keliu. Tik staiga pusė autobuso lango nuo pravaziuojančios mašinos išbyra. Suneša stiklą šukės į autobusą ant keleivių. Spėju pasilenkti, kad veido nesužalotų. Matau kaip kiti sukruvinti krapšta stiklus iš rankų.

Laimė kad sėdėjau šeštame suole ir manęs stiklai nepasiekė. Soferis sustojo ir iššlavė stiklus. Ir kas gi būtų nutikę, jei tos pusės langas būtų dužęs, kuriame sėdi soferis? O stiklų buvo tikrai nemaža krūva. Net nepagalvojau kad tokio pavojaus čia reikia saugotis. Važiavo pro šalį lengva mašinėle, padanga metė akmenį ir stiklai subyrėjo. Taip kalbėjo keleiviai.

Nuovargio prislėgtas, pamatęs Posados miestą, pradžiugu. Maniau, iš čia būtinai nuvažiuosiu į Paragvajaus sostinę Asuncion. Toks mano kelionės planas.

Du paslaugūs jaunuoliai studentai, kurie graubosi angliskai, man pataria tuojau imti taksį ir važiuoti prie upės, per kurią persikėlus, sekantis miestas bus jau Paragvajaus valstybėje. Jie prineša mano lagaminus prie soferio, pasako jam kur mane turi vežti ir atsisveikina. Dėkoju, nes jų pagalba, provincijos miestelyje labai reikalinga. Nežinia, kur būtų galima rasti angliskai kalbančių žmonių. Tikrai gal nepavyktų.

Važiuodamas purvinomis miesto gatvėmis, žvalgausi į taip vargingai atrodančius namus, kurie sutrukę ir dešimtmečius nedažyti. Trankausi į pakliuvusias kelio duobes, kad net dantys barska. Ak, tai taip provincijos miestai gyvena? Ir štai sustojame prie didžiulės eilės žmonių. Sužinau, kad jie visi laukia persi-

matęs. Aprašyti nesugebėsiu, nenoriu nei pradėti. Kaip tie žmonės gali taip gyventi, tai tikrai negaliu suprasti. Visas mano noras, pamatyti jų sostinę, moment išblėso.

(Bus daugiau)

NAMŲ DARŽININKYSTĖ
Norintiems miestas duoda ir padeda

Didžiausias Chicagoje namų daržininkystės plotas yra 155,000 kvadratinųjų pėdų prie Old Town tarp Wells, Eugene ir Clark gatvių prie pat Lincoln Parko.

Daržovėms ir gėlėms auginti žemė iš miesto savivaldybės iširūpinama Old Town Triangle Association ir Lincoln Park Conservation Association, kooperuojant Near North Side Unit of the Department of Urban Resources.

Šie departamentai paruošia ir įtrėšia žemę miesto sklypuose ir kitose vietose, kur yra tokių daržų yra. Duoda sekas ir gėles, parūpina žemei kapstyti įrankius, duoda patarimus tiems, kurie to nori. O kai ateina "piliūties" laikas, rengiamos parodos, duodamos premijos už geriausių produktus.

Antrojo karo metu taip pat buvo miesto parkuose įrengti daržovėms auginti daržai. Daug kas, paskatinti taisyti maistas, savo daržuose bandė auginti daržoves, bet naudos buvo mažai. Nakties metu išvogdavo nokstančius pomidorus, burokus, salotius, ir kt. Rašantysis šiuos žodžius turėjo geroką sklypelį a. a. U. Žukauskienės ūkyje. Ten niekas nevogė, o už agurkus laimėjo premiją, nes agurkai užaugo 13 colių didumo.

Ne ūkininkas
JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO FIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA ŠVIESĄ

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kas noris vykdyti jo valią, tas pažins, ar tas mokslas iš Dievo, ar aš kalbu pats iš savęs". — Jono 7:17.

Mes tikime, kad be tiesos meilės, niekam nebus leista pažinti dabartinę tiesą. Mes manome, kad jei kas iš mylinčių tiesą pasiduoję puikybė, garbės trokimui, ieškojimui pagyrimo ar tam panašių dalykų, tai toks žmogus nepasilikis tiesoje. Atsiminkime, kad apaštalas yra pasakęs, kad šiose paskutinėse dienose Viešpats žadėjo siusti stiprų paklydimą, kad visi, kurie mėgsta netiesą, tikėtų melui. Todėl sergėkime savo širdis ir sąžines. Žinodami, kad praradę tiesos šviesą mes būsim atskirti nuo Viešpaties ir pašalinti nuo tarnavimo jam ir tiems, kurie yra jo, kurie vadinami tikėjimo šeimos nariais.

Mažų knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IEGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parąšysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAIŠKOS VIETA
REpublic 7-9800 REpublic 7-9801

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVI MAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1438-1135
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 63rd STREET REpublic 7-4213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3854 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

America's Family Album
George Washington 1732-1799
A bicentennial presentation of Greenfield Village and the Henry Ford Museum, Dearborn, Michigan
Over 300 million people appear in America's Family Album. George Washington is one of them.
A soldier at 21, he was raised by his brother from whom he inherited Mount Vernon. He was commander-in-chief of the Revolutionary forces and America's first president. But you knew that. At the Henry Ford Museum you can learn new things about Washington. For example, you can see his campstool.
His portable folding cot is here, too. Unfolding this "portable bedroom" wherever he chose to put down for the night, he gave many places the chance to say "George Washington slept here."

Sidabrinis Valantieju jubilejus

Dr. Valantiejus ir jo žmona liepos 5 d. New Buffalo, Mich., šventė vedybinio gyvenimo dvidešimt penkerių metų sukaktį. Erdvioje terasoje prie žaliuojančių medžių ir krūmų, ir gražiai žydinčių gėlių, prie paauostų stalų dalyvavo apie 450 svečių.

Be vietinių ir toje apylinkėje gyvenančių — nemažai svečių buvo iš Chicago, jų tarpe dr. Danilevičius su žmona, iš Cicero p. Juskevičius su žmona ir iš kitų vietovių nusipelnusių asmenų. Iškilmės atsilankė keli senatoriai ir Michigan Stato keletas pareigūnų iš Lansingo.

Daktaras ir jo žmona atsilankusių buvo gausiai apdovanoti įvairiomis dovanomis, kurias čia sunku būtų visas išvardinti ar aprašyti. Verta paminėti kai kurių lietuvių organizacijų dovanas. Beverly Shores lietuvių padovanėjo labai gražų paveikslą, Union Pier ir apylinkės lietuvių nuosavybių draugijos val-

dyba įteikė meniškai padarytą anglų ir lietuvių kalbomis adresą. Anglų kalba adreso tekstą puošė erelis, o lietuvių — vytiš. Sidabrinuose rėmuose adresas buvo papuostas sidabriniais medžių lapais. P. Valantiejienei įteikta 25-rių raudonų rožių puokštė. Visų dalyvių sudainuota jiems ilgiausių metų ir sukurta valio!

Svečiai pavaišinti skaniais užkandžiais ir šampanu. Po būvis prasidėjo 2 val. ir tęsėsi iki vėlyvo vakaro jaukioji ir pakilioji nuotaikoj.

J. Girdžiūnas

NETIKSLI INFORMACIJA

Dienraštyje Draugas Nr. 146 birželio 24 d., rašinyje apie LB Krašto Valdybos veiklą (pasirašęs j. g.) rašoma: "Iš Chicago gauti dokumentai, pagal kuriuos J. Vaičiūnas, K. Januška ir A. Čselis yra iškėlę kai kuriems Chicago LB darbuotojams bylą, reikalaujanti 50.000

dolerių kompensacijos". Tai biauurs šmeižtas. Teisme byla atsiėjo į Marquette Parko apylinkės reikalus įsikūsus LB Krašto valdybai ir neteisėtai išrinktai LB Marquette Parko apylinkės valdybai.

Atsiradus dviem valdyboms Marquette Parko apylinkėje ir joms pretenduojant į Taupymo ir Skolinimo bendrovėje laikomus LB Marquette Parko apylinkės valdybos pinigus, bendrovės valdyba (bet ne atskiri asmenys), savo teisėtam reikalavimui į valdybas pinigus apsaugoti pasamdė advokatą, kuris stengiasi, kad LB Marquette Parko teisėta apylinkės valdyba pinigus atgautų.

Minėtame straipsnyje toliau rašoma: "autoritetingi asmenys Chicagoje kreipėsi į juos, prašydami bylas atšaukti, bet skundėjai reikalauja 2.000 dolerių, kuriuos jie eš išleisdė advokatams", tai netiesa — šmeižtas. Pirmiausia, neišleidau nei vieno centro advokatams, ir sau iš niekieno pinigų nereikalavau. Joks įtakings asmuo dėl bylą nutraukimo į mane nesikreipė. Nebent tuo "įtakingu asmeniu" yra laikomas, per M. Jakaitį, gyv. Lemonte parašytas ant JAV LB Krašto valdybos blanko, kurio pabaigoje išspausdinta — JAV LB K. valdyba. Jokio asmeninio parašo, tvirtinancio rašto tikrumą, nėra.

Sunku suprasti, kodėl Krašto valdybos pranešimuose reikalai, liečią Marquette Parko apylinkę, nušviečiami klaidingai. Esu įsitikinęs, kad ne teismuose, bet savo tarpe išsiaiškina, aptarę, laikydamiesi savo įstatų, galima bendruomeninius reikalus sutvarkyti, bet geros valios reikia turėti abiem pusėms. Netiesos skelbimas ir šmeižtai neturi geros valios žymių.

Tuo remdamasis, kas virš išdėstyta, griežtai atmetu visus man primestus kaltinimus — šmeižtus dėl iškeltos šio krašto teisme bylos ir dėl reikalaujamos piniginės kompensacijos iš kai kurių bendruomenininkų, prašau mano pavarės daugiau neminėti.

— Balyš Muliolis iš Brighton Parko apylinkės užsisakė Naujienas vieneriems metams. Naujasis mūsų prenumeratorių p. B. Muliolis ir jo miela žmona Ona laiko čikagiečiams gerai žinomą užėigą Rockwell Club, 3957 So. Rockwell St., abu yra lietuviškų kultūrinių institucijų, kaip Chicago's Lietuvių Opera, ir bendrų lietuvių darbų rėmėjai. Paskutiniu metu Balyš buvo susirgęs, gydėsi ligoninėje. Jis tarnavo Lietuvos kariuomenės kavalerijoje ir Vidaus reikalų ministerijoje. Malonu juos turėti prenumeratorių sąrašuose ir apie tai pranešti visiems skaitytojams ir platintojams.

— Frank Zavist iš Marquette Parko apylinkės, Lietuvių biblijos tyrinėtojų draugijos veiklus narys, lankėsi Naujienose. Jis pareiškė apgalvotumą, kad po ilgesnės ligos, negalėjo dalyvauti Naujienų pavaršiniame piknike, todėl jų paramai įteikė 10 dol.

— Algis Šmitas pakviestas Bostono Lietuvių Piliečių draugijos namo prievažda ir reikalų vedėju.

— Martyno Jankaus šaulių kuopos Joninių laužas ir vėliavos šventinimas bus liepos 19 d. Romuvos parke, Brockton, Mass; Rugsėlio 10 d. ten bus Minkų radijo tradicinė gegužinė su įvairiomis programomis.

— Juozas F. Gribauskas, šv. Antano Taupymo b-vės sekretorius, pakviestas vadovauti Lietuvių Taupymo bendrovės Lygos banketo rengėjų komisijai. Banketas bus rugsėjo 27 d. Ridge Country klube. Bus įvesti į pareigas išrinktieji į lygos vadovybę.

— Sekantį trečiadienį, liepos 23 d. 7 val. Marquette parke miesto mero R. J. Daley sudarytas vasaros programų komitetas ruošia viešą ir nemokamą koncertą. Gros George Quinlan ir jo vadovaujamas orkestras. Tuo pat laiku Piotrovski parke, 4247 W. 31 St., gros Jose Betancourt ir jo orkestras. Penktadienį, liepos 25 d., 7 val. vak. Kelly parke, 4136 So. California Ave., gros R. Macciochi ir jo vadovaujamas orkestras. Jei tuo laiku lytu, tai koncertai būtų parkų salėse.

— Ponia K. Matuck iš East Chicago išvyko vasaros metui į savo vilą prie Bass ežero, Knox, Ind. J. Januška iš Toronto išvyko į Rexdale, Ont., Canada.

— Jonas Balčiūnas, Willow Springs, Ill., visuomenės ir lietuviškų organizacijų veikėjas, išėjo pensijon iš General Dynamic b-vės, priklausancios Gen. Motors Corp. Jis buvo gerai žinimas tos b-vės vadovybei, nes įteikė daug pagerinimų bei patobulinimų, už kuriuos gavo pinigines premijas ir padėkos raštus. Išėjęs pensijon, tvarko savo archyvą ir knygyną, vėl įsijungdamas dar aktyviau į lietuvišką veiklą.

— Jur. J. P. Palukaitis, Cleveland, Ohio, telkia medžiagą ir ruošia knygą apie periodinius leidinius. Tikimasi, kad "Tremties periodikos" knyga bus išleista minint pirmojo lietuviško laikraščio 100 metų sukaktį 1979 m.

— Žur. J. P. Palukaitis, Cleveland, Ohio, telkia medžiagą ir ruošia knygą apie periodinius leidinius. Tikimasi, kad "Tremties periodikos" knyga bus išleista minint pirmojo lietuviško laikraščio 100 metų sukaktį 1979 m.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
EXPERIENCED ENGRAVER OR MACHINIST ALSO BEGINNER Full time steady job. Salary depends on experience and ability. Promotion with improvement. Bonus also with good work. Call or apply: ALL STAR ENGRAVERS 6 E. Monroe Street Room 900 726-1145

RENTING IN GENERAL

NUOMOS
ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIU kilmomis išklotas butas 2-me aukšte Marquette Parko apylinkėje už 200 dol. per mėnesį. Tel. EI 5-3452.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
DEL LIGOS parduodama gerosnė ir mėsos krautuė, iskaitant visus ir gimus ir produktų atsargas. Ši gera bizni daranti šeimos krautuė virš 50 metų buvo vienoje vietoje Brighton Parke. Informacijų kreipkitės telef. LA 3-9090 nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro.

— Balyš Muliolis iš Brighton Parko apylinkės užsisakė Naujienas vieneriems metams. Naujasis mūsų prenumeratorių p. B. Muliolis ir jo miela žmona Ona laiko čikagiečiams gerai žinomą užėigą Rockwell Club, 3957 So. Rockwell St., abu yra lietuviškų kultūrinių institucijų, kaip Chicago's Lietuvių Opera, ir bendrų lietuvių darbų rėmėjai. Paskutiniu metu Balyš buvo susirgęs, gydėsi ligoninėje. Jis tarnavo Lietuvos kariuomenės kavalerijoje ir Vidaus reikalų ministerijoje. Malonu juos turėti prenumeratorių sąrašuose ir apie tai pranešti visiems skaitytojams ir platintojams.

— Frank Zavist iš Marquette Parko apylinkės, Lietuvių biblijos tyrinėtojų draugijos veiklus narys, lankėsi Naujienose. Jis pareiškė apgalvotumą, kad po ilgesnės ligos, negalėjo dalyvauti Naujienų pavaršiniame piknike, todėl jų paramai įteikė 10 dol.

— Algis Šmitas pakviestas Bostono Lietuvių Piliečių draugijos namo prievažda ir reikalų vedėju.

— Martyno Jankaus šaulių kuopos Joninių laužas ir vėliavos šventinimas bus liepos 19 d. Romuvos parke, Brockton, Mass; Rugsėlio 10 d. ten bus Minkų radijo tradicinė gegužinė su įvairiomis programomis.

— Juozas F. Gribauskas, šv. Antano Taupymo b-vės sekretorius, pakviestas vadovauti Lietuvių Taupymo bendrovės Lygos banketo rengėjų komisijai. Banketas bus rugsėjo 27 d. Ridge Country klube. Bus įvesti į pareigas išrinktieji į lygos vadovybę.

— Sekantį trečiadienį, liepos 23 d. 7 val. Marquette parke miesto mero R. J. Daley sudarytas vasaros programų komitetas ruošia viešą ir nemokamą koncertą. Gros George Quinlan ir jo vadovaujamas orkestras. Tuo pat laiku Piotrovski parke, 4247 W. 31 St., gros Jose Betancourt ir jo orkestras. Penktadienį, liepos 25 d., 7 val. vak. Kelly parke, 4136 So. California Ave., gros R. Macciochi ir jo vadovaujamas orkestras. Jei tuo laiku lytu, tai koncertai būtų parkų salėse.

— Ponia K. Matuck iš East Chicago išvyko vasaros metui į savo vilą prie Bass ežero, Knox, Ind. J. Januška iš Toronto išvyko į Rexdale, Ont., Canada.

— Jonas Balčiūnas, Willow Springs, Ill., visuomenės ir lietuviškų organizacijų veikėjas, išėjo pensijon iš General Dynamic b-vės, priklausancios Gen. Motors Corp. Jis buvo gerai žinimas tos b-vės vadovybei, nes įteikė daug pagerinimų bei patobulinimų, už kuriuos gavo pinigines premijas ir padėkos raštus. Išėjęs pensijon, tvarko savo archyvą ir knygyną, vėl įsijungdamas dar aktyviau į lietuvišką veiklą.

— Jur. J. P. Palukaitis, Cleveland, Ohio, telkia medžiagą ir ruošia knygą apie periodinius leidinius. Tikimasi, kad "Tremties periodikos" knyga bus išleista minint pirmojo lietuviško laikraščio 100 metų sukaktį 1979 m.

— Frank Zavist iš Marquette Parko apylinkės, Lietuvių biblijos tyrinėtojų draugijos veiklus narys, lankėsi Naujienose. Jis pareiškė apgalvotumą, kad po ilgesnės ligos, negalėjo dalyvauti Naujienų pavaršiniame piknike, todėl jų paramai įteikė 10 dol.

— Algis Šmitas pakviestas Bostono Lietuvių Piliečių draugijos namo prievažda ir reikalų vedėju.

— Martyno Jankaus šaulių kuopos Joninių laužas ir vėliavos šventinimas bus liepos 19 d. Romuvos parke, Brockton, Mass; Rugsėlio 10 d. ten bus Minkų radijo tradicinė gegužinė su įvairiomis programomis.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui | Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMES TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS — DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginija 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo, Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple, Nebrangus.

2 BUTU po 4 1/2 kamb. 17 metu, 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTU: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kambariai sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

10 BUTU MORAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

SAVININKAS PARDUODA
mūrinį namą su 4 miegamaisiais, 3 tualetu kambariais, įrengtu rūsiu ir baru jame. Centrinis oro kontroliavimas, naujas garažas. 1 1/2 bloko nuo Marquette parko, arti mokyklų, 72-ros ir Kedzie apylinkėje. Tel. 778-5488.

KITUR ISSIKELIANTIS SAVININKAS
turi skubiai parduoti Tinley Parke esanti graži namą su dideliu sklypu. Daug medžių ir vaismedžių. Skambinti 532-6241

BY OWNER
BOGAN AREA
3 bedroom raised ranch 40' lot. Large kitchen with built-in oven and range, dish washer, side by side freezer refrigerator. Baked enamel storms and screens. Overhead sewers and sump pump. Carpeting and draperies throughout. Finished basement, 2 1/2 car garage with electric door opener. Alum. gutters and downspouts. Cent. air. Deluxe humidifier & air cleaner purifier. Huge patio. Fence. Drieway. Many other extras. Must see to appreciate. \$44,900.

436-4125
♦ Gintaro vasarvietė, įsikūrusi ant pat Michigano ežero kranto, Union Pier, jau pradeda vasaravimo sezoną. Čia gali rasti malonų poilsį ažuolų pavėsyje ar saulės spinduliuose tiek šeimos, tiek pavieniai asmenys. Vasaravimui galima išsinuomoti modernius vasarnamius, esančius prie pat paplūdimio su visais virtuvės įrengimais ir patiemis gaminti maistą arba valgyti vasarvietės modernioje "Self service" valgykloje lietuviškam skoniui pritaikytą šviežią ir sveiką maistą. Dėl rezervacijų skambinti telef. 616 — 469-3298 arba rašyti: Gintaras, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, Mich. 49129. (Pr.)

♦ Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvi kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

D E M E S I O
62-80 M. AMZIAUVA VAIKUOTOJAI
Tiktai \$60 puseiui automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ARLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskvėtimai, pildomi piliečių prašymai ir kt. kt. blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3327 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00 Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išspūdziai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apraustas perkraustymas

Pigus ir sažiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJU SKAITYTOJU VAJUS

NAUJENOMS šmet svėjo 60 metų. Minint tai sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę neįdamos ir nesidėdamos į sandėlius su okupantais ar jų įgalioj. niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žials pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiškos idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjvijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

□ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajuus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

□ Vajuus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

